

κίας. Κι αν ο κ. Παναγιωτόπουλος είπε πως θεωρεί τη θρησκεία ώφελιμον υπό εθνική έποψη, δέν είπε παρά μίαν αλήθεια που κάθε άπροκατάληπτος θα συμφωνήση μαζί του.

Τό να ζητούν όμως οι φοιτητάδες της Θεολογίας νόμο διά του οποίου να τιμωρούνται οι άθεοι τήν πιό άνήκουστη monstruosité που βγήκε ποτέ από γραμματισμένου κεφάλι. Όταν τό διηγήθηκα σε μερικούς ξένους, μείνανε με τό στόμα άνοιχτό, τόσο ή πρόταση αυτή καθαυτή τους στουπίρησε! Πού λοιπόν οι αίματηροί άγωνες για τό ξεσκαβωμό της σκέψης και της συνείδησης, που οι εκατόμβες άθώων για την άνεξιθρησκεία; Σήμερα που κάθε λογικός άνθρωπος εύχεται να ίδη τό κράτος μακριά από ζητήματα του αισθήματος και της προσωπικής πεποιθήσης, του λόγου σας γυρέβετε τη διανοητική ίσοπέδωση, τό πνίξιμο του Λόγου, του χεριού τό δέσιμο, αίματοκυλισματα για άερολογίες; Γιατί τι άλλο περιμένετε παρά αίμα, όταν μου περιορίζετε και μου σκλαβώνετε τό ιερώτερο που έχω τήν έλευθερία να δοξάζω ό,τι μου φαίνεται σωστό, να τό εκφράζω προφορικά είτε γραφτά. (1)

Στήν Ελλάδα δε φτάσαμε ακόμα, φαίνεται στο σεβασμό της γνώμης του άλλου. Ούτε παραδεχόμαστε συζήτηση θα σκεφτής σαν και μένα, είδημη ξύλο. Δέν είπανε πως θα μάς φρονέσουν έμεις τους δημοτικιστάδες και δε μάς κατατρέχουνε σα σκύλους; Είναι λοιπόν αλήθειαι τά λόγια ενός φίλου μου Γάλλου που μου λέγε. «Μη στεναχωριέσαι που βλέπεις έτσι την Ελλάδα. Είναι φυσικό. Έμεις για να ποχτήσουμε τις σημερινές μας έλευθερίες επάθαμε τόσα και τόσα, χρειάστηκε τότο αίμα! Τό 1453 αποκοιμήθηκε τό Ρωμαϊκό πολιτικό και διανοητικά και ζύπνησε τό 1821. Ένθ έμεις περάσαμε από τόσες καταστροφές, σείς μείνατε οι ίδιοι στο Θεό σου, είναι δυνατό να φομοιωτέτε τόσο πολιτισμό σε διάστημα ένενήντα χρονών; Θα ίδής και χειρότερα και μήν παραξενευτής, la nature ne procede pas par bonds. Είναι ή ιστορία που έγδικιέται».

Δέν ήξέρω αν ή ιστορία έγδικιέται. Ένα πράμα ξέρω πολύ καλά: πως οι Ρωμιοί τό θέλουνε για πολιτισμένοι άνθρωποι, κλίιστα δε οι φοιτητάδες. Σ' ένα πολιτισμένο κράτος όμως υπάρχει ό άλληλοσεβασμός, πράμα που δε συμβαίνει στο Ρωμαϊκό ούτε πιτυχίνεται με τό νομοσχέδιο που ζητούν οι θεολόγοι. Σ' εποχή τόσο κλονισμένη, σαν τη δική μας, ό σεβασμός αυτός; είναι τό πρώτο χρέος για μια ειρηνική συμβίωση. Δόγματα γκρεμίζονται από την έπιστήμη, πρόσωπα που λάτρευε και λατρεύει ακόμα μέρος από την ανθρωπότητα αποδείχονται φαντασιώδη, πεποιθήσεις σαλεύονται. Για όνομα Θεού, μη ρίχνουμε λάδι στη φωτιά. Ας αφήσουμε τον καθέναν να πιστεύη ότι του καπνίση. Απαιτούμε μοναχά σεβασμό θρησκευτικό αίστημα του άλλου.

Αυτά, κύριοι Θεολόγοι, έπρεπε να κηρύχνετε, αν είσατε πολιτισμένοι άνθρωποι, αν είσατε αληθινοί όπαδοί του κήρυκα της επί του Όρους ομιλίας. Αν έσπουδάζατε Θεολογία από πεποίθηση και θρησκευτικό ζήλο, θα μάς τό δείχνατε τώρα και με παλληκαριά φωνάζοντας.

«Τό θρησκευτικό αίστημα είναι δόξα σοι, ω Θεός ακόμα ζωντανό στο λαό και δε σ' έχουμε ανάγκη, Πολιτεία. Η άποστολή μας δέν είναι να γίνουμε άργόμιστοι ό Χριστός και οι Άπόστολοι δέν είχανε κανένα νταραβέρι με τό Ρωμαϊκό ταμείο. Σκοπος του βίου μας είναι τό κήρυγμα του θείου

(1) Immortels principes de 89. X. Nul ne doit être inquieté pour ses opinions, meme religieuses, pourvu que leur manifestation ne trouble pas l'ordre public établi par la loi.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΡΑΧΜΑΙ 1,000,000 ΚΕΡΑΗ

Καθ' εκάστην κλήρωσιν εκδίδονται 100,000 γραμματικά αξίας . . . 400,000 πρέχοντα κέρδη εις 2,290 γραμμάρια αξίας; δραχ. 200,000. Διά τήν κλήρωσιν της 28 Φεβρουαρίου 1910 εξέδθησαν υπ' αυξοντα αριθμ. 1-25,000 ΑΚΕΡΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ πρέχοντα συμμετοχήν εις άκέραιον τό κέρδος τιμώμενα ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ και υπ' αυξοντα 25,001, 100,000. ΤΕΤΑΡΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΥ τιμώμενα ΜΙΑΣ ΔΡΑΧΜΗΣ και πρέχοντα συμμετοχήν εις τό τέταρτον του κέρδους.

Κέρδη εκάστης κληρώσεως			
1	εξ	80,000	80,000
1	εξ	20,000	20,000
2	από	2,500	5,000
6	από	1,000	6,000
13	από	400	6,000
25	από	200	5,000
1950	από	40	78,000
		2000	200,000

Η πρώτη κλήρωσις γανήσεται τη 28 Φεβρουαρίου (13 Μαρτίου), 1910, ή δευτέρα τη 25 'Απριλίου (3 Μαΐου) 1910, ή τρίτη τη 27 'Ιουνίου (10 'Ιουλίου) 1910, ή τετάρτη τη 31 'Αυγούστου (10 Σεπτεμβρίου) 1910 και ή πέμπτη τη 31 'Απριλίου (31 'Ιανουαρίου) 1911.

Διά πάσαν πληροφορίαν ή ζήτησιν γραμματίων άπευθυντέον εις τό ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ, 'Υπουργεϊον Οικονομικών, εις 'Αθήνας.

Ο διευθύνων τμηματόχης
Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ

λόγου και ή διαφώτιση του λαού με τό να ζεσκονίζουμε τις πρόληψεις και τις πλάνες».

Τέτοια όμως λόγια δέν μπορούσκατε να τά πητε τό παπαδικό και ή θεολογία είναι επαγγέλματα σαν τό επάγγελμα του ήθοποιού και του κερκχιούζη Γε' αυτό και σηκώσατε πινάστραση άνα μωριστήκατε πως δε διορίζεται καθηγητής των θρησκευτικών στα γυμνάσια. Για τη θρησκεία πεντάρα δέν δίνετε. Όλο για την τεμπελιά και τό γλομπο σας. Τι λείει ή παρομοία; Η καλή μέρα φαίνεται από την αύγή.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΟΠΑΝΟΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Στ' άλλο φύλλο δημοσιεύουμε πλατιά μελέτη του «Κριτικού του Νουμά» για τά φετινά «Ρόδα και Μήλα» του Ψυχάρη. Η μελέτη αυτή έρχεται σαν είδος άπάντησης σ' όσους τελευταία βρήκανε την ευκαιρία να μιλήσουνε άστοχάστα για τό μεγάλο έργο του συγγραφέα του «Ταξιδιού».

— Στο ίδιο φύλλο αρχινάμε κ' ένα καινούριο δήγημα του κ. Κ. Θεοτόκη.

— Ο Μιστριώτης στο λόγο του για τον άγώνα του Σεβαστόπουλου έφερε παράδειγμα για να υποστηρίξη τις ιδέες του και τό έργο του Ντάντε στην 'Ιταλική φιλολογία! Πάραυτον στο γάμο σου να σου πη και του χρόνου.

— Να κ' ένα κομμάτι από τό λόγο του που έγρα γιατι δέν πρέπει να πάρουμε για βάση τη γλώσσα του λαού: «Αί κατώτεροι των λαών τάξεις έχουνε γλωσσολογικήν τινα δύναμιν, αλλά δέν δύνανται να ανέλθωσιν εις τάς ύπεριώτερας της γλώσσας σιβάδας, ως τά χαμαιβάμονα πτηνά είναι μεν χρησιμώτατα, αλλά δέν άδουσι ως ή ευστομος αηδών και δέν δολιχοδρομοϋσιν εν τω αιθέρι, ως ό ιερός του Διός όρνις». Ο Μιστριώτης όμως δύναται ν' ανέλθη και να δολιχοδρομήση σαν όρνις.

— Μέσα σε τόσα και τόσα είπε και μια σωστή, πολύ σωστή κουβέντα και πρέπει να την καλοσυλλογιστούμε οι δημοτικιστάδες. Δηλαδή πως: «έκαστος χυδαίστης έχει και ιδίαν γραμματικήν».

— Είπε ακόμα πως απέβαλεν ύπόμνημα τω πρόεδρω της Κυβερνήσεως κ. Στεφάνω Δραγούμη όστις είναι πολεμιώτατος των χυδαίστων ως οι κράτιστοι των πολιτευτών και γυρεύει να γραφτή στο Σύνταγμα από την 'Εθνοσυλλεψη ιδιαίτερο άρθρο για την 'Εθνική γλώσσα.

— Σ' αυτό είπατε σύμφωνοι κ' έμεις, με τη διαφορά μοναχά πως τότες ό Μιστριώτης θα κρεμαστή γιατι του λόγου του είναι ό μεγαλύτερος καταστροφίας της εθνικής μας γλώσσας.

— Όσο για τό Δραγούμη πως είναι πολεμιώτατος των χυδαίστων, έχουμε ν' απαντήσουμε πως ό γέρο Δραγούμης σα γέρος που είναι καλά κάνει. Τα παιδιά του όμως ό Γιάννης Δραγούμης ('Ιδας) και ό Φίλιππος Δραγούμης, είναι κι αυτοί πολεμιώτατοι του κ. Μιστριώτη και Σ-ίας. Ο πρώτος έχει γράψει τό «Μικτύρων και 'Ηρώων αίμα» και τη «Σαμοθράκη», ό δεύτερος είναι από τους πιό γενναίους

της έπιτροπής που διευτώνει τη «Φοιτητική συντροφιά».

— Κι αυτή είναι ή νίκη της 'Ιδέας. Οι γέροι περνούν και φεύγουν με την καθαρύουσα, οι νέοι έρχονται με τη δημοτική μας.

— Τον Ξενόπουλο, άρχισα να τον νοιώθουνε και στις επαρχίες ακόμα. Στη «Θεσσαλία» του Βόλου υπ' άφορμή της παράστασης στο εκεί θέατρο της «Στέλλας Βιολάντη», δημοσιεύεται ένα φαιεινό άρθρακι, που ψυχολογεί πολύ σωστά τον έμποροσυγγραφέα Ξενόπουλο.

— Να ένα κομμάτι: «Αν τον πληρώση (τον Ξενόπουλο) καθαρουσιάνος γράφι υπέρ της καθαρύουσης, αν δημοτικιστής υπέρ της δημοτικής, αν ό Μελαχροινός υπέρ του Μελαχροινού και αν ό Σκουλός υπέρ του Σκουλού».

— Όσο για τη χλιτοεκλαμασμένη «Στέλλα Βιολάντη» γράφι ό δημοσιογράφος του Βόλου πως: ακυτό κάθε άλλο παρά δράμα είναι, κοουκούσι δραματικές τέχνες δέν έχει, κολακείει τίποτε άλλο παρά τά χυδία του έχλου ένστικτακκι μόνο σκοπό έχει: τό μάζεμα παράδων όπως και τά «Παναθήναια» και τά λοιπά κερσευτανοειδή κατασκευάσματα μερικων έξυπνων συγγραφέων της 'Αθήνας που έθεώρησαν τον 'Ελληνικό λαό ως τρερόμενον με κουτόχορτο».

— Κι άλλη μια Βολιότικη φημερίδα τά ίδια του έφαλλε. Ηρθε ό καιρός: πια να πληρώση ό Ξενόπουλος τά έπιχειρα της κριτικής του μπαχαποντζις. Μοναχά οι 'Αθηναίοι δημοσιογράφοι έσκολοϋθουνε για την ώρα να τονε θαμάζουνε.

— Είδαμε τό πρώτο φύλλο ('Αθήνα Μάρτης 1910) της «Ανεμώνας» μηνιαϊκής φιλολογικής έκδοσης, βγαλμένης από νέους που νοιώθουν από φιλολογία κι από γλώσσα. Μπράβο τους.

— Ο διευθυντής του «Νουμά» κ. Τζακόπουλος βγήκε σε ταξίδι Ισα με τό Μωριά, από την παρασμένη βδομάδα. Θα λείψη καιιά δεκαπενταριά μέρες.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. 'Αντρο. Γερ. Τα λάβαμε και μείνε ήτυχοι. κ. Α. Σιν. στη Ζάκυνθο. Ούσου! τον Ξενόπουλο, βρέ αδερφέ, κάθσαι και λοχηιάζετι; Έμεις εδώ τά διαβίζουμε και γελάμε. Μπαγιάτεψε πια κι όλο τά ίδια λείει και ξελείει. Τώρα τελευταία ή οίρμα του δέν έχει πέραση στα λογής περιοδικά, μα ζέπεσε στις φημερίδες των Πώπηδων και των Κανελλίδων. Κ' έχει ό Θεός' ακόμα . . . κ. Ραυολίδη εδώ.—Κάτου από τό ψευτόνομα Φιλίας Φόγγ κρύβεται ό περιφημος «δράστης» της πεντάραχτης βυζαντινης ήλαροτραγωδίας «Θεοδώρας» και των έξυπνων καλαμπουριών των «Παναθηναίων», διάσημος συγγραφέας και λόγιος κ. κ. Τσακόπουλος. Αυτός έγραψε για τά παλληκαρία της «Φοιτητικής συντροφιάς» πως σοι μικροί αυτοί πατριώτες πρέπει να υποχρεωθούν να γυμνωθούν κατ' τά όπισθια και να μαστιγωθούν άνηλεώς εις την πλατείαν του συντάγματος δημοσια δαπάνη». Βλέπεις λοιπόν πως είναι άπιστοι χυδαίστης. Τι κάθσαι; Κκιγγιλέ τον άμείσω; στο Μιστριώτη.